

हालसम्म कार्यरत विभिन्न संघ-संस्थाहरु

- अध्यक्ष :- साउदी अरबमा नेपाली कामदारहरु, साउदी अरब
सह-सम्पादक :- नेपालभाषा कुलां भित्ते पत्रिका, पाटन सं. क्याम्पस
सं.सह-सम्पादक :- चौतारी पाक्षिक पत्रिका, साउदी अरब
सचिव :- ह:पा: पुचः, थेच्च, यल
सह-सचिव :- कुलां साहित्य पा:ला:, पाटन संयुक्त क्याम्पस
सह-सचिव :- अनेसास साउदी अरेबीया च्याप्टर, साउदी अरब
प्रमुख प्रतिनिधि :- हरपेक ईन्टरनेसनल अफ क्यानाडा, साउदी अरेबीया
कोर्डिनेटर :- हरपेक ईन्टरनेसनल उद्येलिया ग्रुप, साउदी अरेबीया
का.सदश्य :- नेपालभाषा साहित्यया मू-लोखा:, बखँबहाल पाटन,
ल.पु.
संम्वाददाता :- खोजतलास नेपाली राष्ट्रिय दैनिक पत्रिका, साउदी
अरबबाट

एकल कविता संग्रह

“नौलो आगमन”

[nys tyf /rgfsf/](#)
>l lgng sdf/ dxhg -yRj ld_

[; Dkfbg tyf kklm/8/](#)

श्री चिज कुमार श्रेष्ठ

[k\\$fsz](#)

अनेसास साउदी अरेबीया केन्द्र

[; xofl](#)

[gkfnl ldq 86 sd](#)

[www.nepalimitra.com,](#)

[www.nepalinfo.0catch.cm/Nilan/Index.html,](#)

[; jfkwsf/](#)

अनेसास साउदी अरेबीया च्याप्टर

सम्पर्क:

अनेसास साउदी अरेबीया केन्द्र

पो.व.नं.११११ उद्येलिया-३१३११

साउदी अरेबिया

[www.inlssaudiarabia.8m.net, www.nepalimitra.com,](#)

[www.nepalinfo.0catch.com/Nilan/index.html](#)

[inlksa@yahoo.com , nilank44@hotmail.com,](#)

k\$fzs

cg] f; ; fpbl c/ālof sŃb|

k\$fzgz Idlt

वि.सं. २०६१ कार्तिक
न्हुदँ ११२५ कछलाथ्व

प्रकाशन पृष्ठ – ५०२

मूल्य ने. रु. ३५/-
साउदी रियाल ५/-
अ. डलर \$ १/-

nŃys kl/ro

नाम थर :- श्री निलन कुमार महर्जन (थेच्वमि)
आमा/बुवा :- श्रीमती नरदेवी महर्जन, श्री न्हुच्छे बहादुर महर्जन
जन्म मिति :- २०३६ साल आसोज २६ गते
स्थाई ठेगाना :- थेच्व, होचल-१, ललितपुर, नेपाल
सम्पर्क नं. :- ००९७७-५-५७००५०
अस्थाई ठेगाना :- उद्येलिया, साउदी अरब
पेशा :- कम्प्यूटर अपरेटर/कार्यालय सहायक
सम्पर्क नं. :- ००९६६-५०६१७२४०६
ईमेल :- nilank44@hotmail.com, nirojnk@yahoo.com
वेभ साईड :- www.nepalimitra.com, or
www.nepalinfo.0catch/Nilan/Index.html
अध्यन संस्था :- पाटन संयुक्त क्याम्पस, पाटनढोका, ललितपुर
शिक्षा :- बी.ए. तेस्रो वर्ष (नेपालभाषा साहित्य तथा पत्रकारीता)

k\$flzt s[tx?

उपन्यास :- आज फेरी वेड फेरिन्छ

pkfwl tyf kbs

उत्कृष्ट वाचन :- उपत्यका व्यापि कविता प्रतियोगिता
स्वर्ण पदक :- ल.पु. व्यापि हाजिरीजवाफ प्रतियोगिता
काष्य पदक :- ल.पु. व्यापि हाजिरीजवाफ प्रतियोगिता
काष्य पदक :- उपत्यका व्यापि कविता प्रतियोगिता
काष्य पदक :- ललितपुर व्यापि कविता प्रतियोगिता
सान्त्वना :- गाउँ व्यापि हाजिरी जवाफ प्रतियोगिता
सेफ्टी अवार्ड :- २००३ सेफ्टी अवार्ड, साउदी आरामको अफिस

cg] f; ; fpbl c/1lof

साहित्य आफैमा अनमोल हीरा हो । देशको विगत, वर्तमान र भविष्यका काँचुलीहरु समेत साहित्यले समाजमा निर्धारण गर्दछ । हरेक समाज, देश र सम्पूर्ण जगत नै साहित्यबाट कदापी टाढा हुन सक्तैन, न त भविष्यमा हुने नै छ । हरेक मानव जन्मदेखि मृत्यूसम्म कुनै न कुनै विधाबाट साहित्यको पारखी भएको पाईन्छ ।

आफ्नो भाषा, आफ्नो भेष मुटुभित्र सजाउनु पक्कै पनि राष्ट्रिता र साहित्य जगतमा आफ्नो पहिचान कालान्तरसम्म जोगाउनु हो भन्दा अनुपयुक्त नहोला । यिनै वास्तविकताबाट नजिकिएर यो पुस्तक तपाईंहरुको हातमा आईपुगेको छ ।

यस कविता संग्रहका लेखक निलन कुमार महर्जन (थेचमि) हुनुहुन्छ । यस पुस्तकमा जम्मा ४२ वटा कविताहरु छन् । साथै पुस्तकको सम्पादन तथा प्रुफ रिडिङ गर्ने अवसर म आफैले पाएको हुँदा सकेसम्म नेपाली भाषा शुद्धीकरण गर्ने जमर्को गरेको छु । आशा छ, आउँदा दिनहरुमा पनि अनेसास साउदी अरेबीया च्याप्टर मार्फत यस्तै अवसरहरु सृजना गरी पुस्तक प्रकाशनमा ल्याउन प्रयत्न गर्नेछौं ।

चिज कुमार श्रेष्ठ
महा-सचिव
अनेसास साउदी अरेबीया

b0{zAb

साहित्य मानव जीवनको एक अभिन्न अङ्ग हो । जसले मानवलाई एक उच्चविचारधारी, सृजनशील र चेतनशील व्यक्तित्व बनाउँन मद्दत गर्नुका साथै मानव जीवनलाई समाज र समस्यासंग संघर्ष गर्न सिकाउँछ ।

कविता, साहित्यको एउटा मूल हाँगा हो । जसमा मानव जीवनमा मात्र नभई सन्सारका समस्त जीव-जीवाणु, वस्तु-स्थिति परिस्थिति साथै सन्सारमा रहेका हरेक विषयलाई आधार बनाएर लेखिने साहित्यक मनोभावनाले भरिएको लेखक तथा रचनाकारको साहित्यक अभिव्यक्ति हो । जसमा मानव जीवनमा घटेका दुःख-सुख, आँसु-हाँसो, पीर-वेदना, जीवन-मृत्यु, माया-घृणा र प्रेम-तिरस्कार जस्ता विभिन्न क्षेत्रलाई आधार बनाएर लय, रस, छन्द, अलंकार मिलाएर लेख्न सकिन्छ । सान्दर्भिक अर्थमा भन्नु पर्दा कविता एक लेखक तथा साहित्यकारको मनोभावना अभिव्यक्त गर्ने डबली तथा रङ्गमञ्च हो । जुन डबलीमा सन्सारका हरेक चिजविजहरुको हरेक पक्षबाट साहित्यक अर्थमा पाठकवर्ग समक्ष परिभाषित गराईन्छ ।

यस **शुभि]cfudgf** कविता संग्रह सर्वप्रथम पाठकवर्ग समक्ष ल्याउँन पाउँदा आफूलाई निकै भारयमानी ठानेको छु । यस कविता संग्रहका कविताहरु साहित्यक नियमको परिधीभित्र नरहे पनि गद्यांसको आधार बोकि, म स्वयं – २००३, जनवरी देखि २००४ अक्टोबर सम्म विदेशमा रहँदा परदेशको भूमिबाट आफ्नो देश नेपाल र देशवासीहरुमा देखिएको आन्तरीक दन्डबाट उब्जिएका त्रसित आत्माहरुका चित्कारहरु, संकट, पीर, दुःख, वेदना र पीडाहरुलाई कविता मार्फत समाजमा उतारेको छु । यसै कविता मार्फत सम्पूर्ण नेपालीलाई एकजुट, एकमत भई, नेपाली समाजमा दिनहुँ घटिरहेका हिंसा, हत्या-आतंकलाई त्यागेर, नेपाल र नेपालीहरुको चाहना र आवश्यकतालाई औँल्याई, नेपालमा सदा शान्ति फलाउन फूलाउन नेपालको सम्पूर्ण जनतालाई अमन चयन दिन सकोस् भन्ने भावनाले जनमानसमा अनुरोध गरेको छु । साथै यस कविता संग्रहमा विगत तथा वर्तमानका माया-प्रति र घृणा-तिरस्कारले सजिएका कविताहरु पनि समावेस गरेको छु ।

विश्व साहित्यमा भाषा-भाषाहरुमा दन्ड नआओस् भन्ने हेतुले यस संग्रहमा आफैले लेखेका, तथा रचना गरेका जम्मा तीन भाषाका –नेपाली, नेपालभाषा र अग्रेजीका कविताहरु समावेस गरेको छु । जुन कविताहरुले एउटै किताबमा रहि विभिन्न भाषाहरु बीच मित्रताको साँघु कस्न सफल होस् भन्ने कामना गर्दछु धन्यवाद ।

लेखक

शुभकामना सन्देश

साहित्य विधा मानव जीवनको सभ्यता संगै मानव जीवनको एक भाग बन्न पुगेको छ । साहित्य विनाको जीवन कल्पना पनि गर्न सकिदैन ।

अन्तराष्ट्रिय नेपाली साहित्य समाजले हरेक समुदायमा नेपाल र नेपाली पहिचानलाई जीवन्त र दिगो राख्न जुटौं भन्ने नाराको साथ विश्व सन्जाल कार्यक्रम पश्चात धेरै नव साहित्यकारहरूको उदय भैरहेको छ । यसरी नव साहित्यकारहरू उदय गर्ने कार्य र पुस्तक प्रकाशनमा अन्तराष्ट्रिय नेपाली साहित्य समाजको साउदी अरेबीया च्याप्टर अग्र स्थानमा आएको छ भन्दा फरक नपर्ला । किनकी, स्थापना कालको एक वर्ष भित्रै ५ वटा कृति र पुन महाकवि लक्ष्मी प्रशाद देवकोटाको जन्मजयन्तीको पावन अवसरमा ३ ओटा कृति प्रकाशन गर्ने खबर सुन्दा हामीलार्य गौरव लागेको छ । यसरी नव साहित्यकारहरू जन्माउने र पुस्तक प्रकाशन गर्ने क्रममा अति उत्साहका साथ लागि परेका साउदी अरेबीया च्याप्टरका सभापती तथा साउदी च्याप्टर टिम धन्यवादको पात्र बनिनु भएको छ।

यस नौलो आगमन कविता संग्रहले साँच्चिकै नयाँ जानकारी दिएको छ । यूवा साहित्यकार तथा समाजसेवी श्री निलन कुमार थेचमिद्वारा लिखित यस कविता संग्रह नौलो आगमनले विदेश पलायन हुन लागेका नेपालीहरूको लागि साथै साहित्यकारहरूलाई यस कितावबाट एउटा छुट्टै सन्देश दिन खोजेको छ । यस संग्रहका कविताहरूले देशमा भईरहेको गृहयुद्धको अन्त्य गरेर शान्ति कायम गर्नको लागि सन्देश दिएको छ । नेपाली आमाको छातिमा चित्कार, पीडा, बेदना हैन् खुशीको जाँगर छायोस् भनि कामना गरेको छ । यस कविता संग्रहमा लेखक स्वयं भावनामा डुवेको पाईन्छ । समग्रमा हेर्दा यो कविता संग्रह पठनिय र उत्कृष्ट भएको हामिलाई महशुस लागेको छ ।

यस संग्रहमा लेखिएका केहि कविताका हरफहरू मलाई यहाँ केहि उल्लेख गर्न मन लाग्यो । देशको कहाली लाग्दो स्थिति देखेर वहाँ भन्नुहुन्छ ।

आजको सन्ध्या तिमि छिटो विलाएर जाऊ
नेपालीहरूलाई सन्ध्या हैन् नौलो विहानी चाहिएको छ ।

नेपाली आमाका सपुतहरूलाई मार्नको लागि हतियार भित्रयाएको देख्दा उहाँ भन्नुहुन्छ ।

दाजुभाइ मार्ने विध्वंस हतियारको सट्टा
उद्योग धन्दाको लागि कच्चा पदार्थ किन ।

नेपालमा दिनानुदिन बढ्दै गएको दन्द्र देखेर उहाँ भन्नुहुन्छ ।

काँधमा काँध मिलाई हातमा हात मिलाऔ ।

दाजुभाइ एक भई नेपाल र नेपालीलाई बचाऔं ।

उहाँ प्रेममा धोका दिएर अर्कै सित विवाह गर्ने प्रेमिलाई भन्नु हुन्छ ।

मेरो प्रेमको आभाष नबुझे मायालु
तिम्रो विहेको हृदयविदारक खबरले
निस्तूरी निर्लल त्यो तिम्रो निर्णयहरूले
आर्यघाटको लास सरी जलिरहेको छु ।

नेपालको स्वतन्त्र प्रेसमाथि राज्यबाट र माओवादीबाट हस्तक्षप र दमन
भएपछि वहाँ भन्नु हुन्छ ।

छोरा म तिम्रीलाई कलम दिन सकिदिन ।
पुलिसको कस्टडी, वुँट, लाठी खानुपर्छ भने
बरु खुकरी भिंड, बम बारुद बोके
अन्याय अत्याचार विरुद्ध मातृभूमिको निमित्त लड ।

यस्ता धेरै सन्देशमुलक कविताहरूले भरिएको यस नौलो आगमन कविता संग्रहले साहित्य क्षेत्रमा लम्कनको लागि केहि हदसम्म उत्सुकता जगाएको छ । अन्तमा यस कविताहरूका लेखक तथा रचनाकार श्री निलन कुमार महर्जन (थेचमि) र साउदी अरेबीया च्याप्टरलाई मेरो व्यक्तिगत तथा अनेसास केन्द्रीय कार्यालयको तर्फबाट शुभकामना सफलता र उच्च प्रगतिको लागि कामना गर्दछौं ।

एल. वि. (सागर) श्रेष्ठ
सचिव

अन्तराष्ट्रिय नेपाली साहित्य समाज
केन्द्रीय कार्यालय, वासिङ्गटन डि.सी.

sagar113@hotmail.com

ljifo - ; rl

क्र.सं	शिर्षक	पेज नं.
१	पूर्णमाको सन्ध्या तिमी	१
२	नेपाल आमा रोईरहेको छु	२
३	उनको नाउमा गुमाईरहेको छु	३
४	छटपटाईरहेको मुटु फेरी चिछौं किन?	४
५	म्याग्दी पनि रोए, बेनी पनि रोईन्	५
६	सिद्धिचरणको जन्मदिनको नाउमा	६
७	वैगुनी माया	७
८	मेरो देशका शहर गल्लिरहेरु जलिरहेको छु	८
९	चिच्याईरहेका घायल आत्माका चित्कारहरु	९
१०	प्वाँख काटेको पन्छी हुं म	१०
११	भो नआउ मेरो मलामीमा तिमी	११
१२	साथी	१२
१३	तिमीलाई गरेको प्रेम यो (गीत)	१३
१४	कस्तो यो जिन्दगी (गीत)	१३
१५	जहाँ पनि रोईरहेकै देख्छु	१४
१६	देशमा आएको वसन्तवहार देख्दा	१६
१७	म खोजिरहेको छु, खोजिरहेको छु	१७
१८	मेरो आमाको अस्तित्व	१८
१९	आऔ हामी साहित्य सृजना गरौं	२०
२०	तिमी रहेछौ कति राम्री आमा	२१
२१	देख्छु म तिमीमा नसालु प्याला	२३
२२	बस्न चाहन्न म काँतरहरुको वस्तिमा	२४
२३	म त बोल्दिन गोली पनि खाँदिन	२५
२४	छोरा म तिमीलाई कलम दिन सकिदिन	२७
२५	मेरी शान्ति कता छिन् तिमी	२९
२६	यहि हो नेपाली	३१
२७	नवगाऊ भुठा आँसुका थोपाहरु	३२
२८	मलाई माफ गर सितल	३३
२९	बलिदान	३४
३०	यौवनमा भट्किएकी	३५
३१	अथे तुं सुनावंगु ख्रवि	३६
३२	थुडन नखोज हामीलाई चल्ला सम्झि	३८
३३	प्रतिक्षा गर	३९
३४	छाय् लाय्बुया चुचुं हालाः...	४०
३५	जम्पङ्ग फिसेज वीथ आउट वाटर..	४१
३६	वार एण्ड ह्यूम्यूलेसन...	४३
३७	स्वतन्त्रता चाहने नेपालीहरु	४४
३८	ज्वाला	४५
३९	बनाऔ शान्ति क्षेत्र नेपाल	४६
४०	किन छिनें विदेश	४७
४१	नौलो आगमन	४८

छटपटाईरहेको मुटु फेरी चिछौं, किन?

चिर्नु चिरिसकेको यो देशको मुटुमा
लाष्टी र ईडाहरु फेरी बर्साउँछौं, किन?

हे! नेताहरु सधै कुर्सीको पछिमात्रै हैन्
आफ्नो जन्मभूमि नेपाललाई पनि चिन् ।

यो देशको सुरक्षार्थ खटिएका सैनीक हो!
आतंककारी मात्रै हैन् आम जनतालाई पनि चिन ।

भुठो आश्वासन बोकेका राजनितिज्ञ हैन् ।
निर्दोष वटुवा र नागरीकलाई पनि चिन ।

देशको दुर्गति पेट्टीमा बस्दै हेदैमा..
प्रतिकारको नाउँमा बुँट लाष्टी दिन्छौ किन?

अरु नभएपनि दमनकारी निरंकुशे हो
पत्रकार, सञ्चारकर्मी र मानवाधीकारीलाई चिन ।

नौलो गणतन्त्रको आवाज नचिने पनि
यो देश र जनताको आवश्यकतालाई चिन ।

दाजुभाइ मार्ने विध्वंस हतियारको सट्टा
उद्योग धन्दाको लागि कच्चा पदार्थ किन ।

जसबाट गरिबले सकोस् दुईछाक टार्न ।
जसबाट देशवासीलाई सकोस् अमनचयन दिन ।

जसबाट नेपालीलाई आवश्यक शिक्षा दिन ।
जसबाट बेरोजगारीलाई उपयुक्त रोजगार दिन ।

त्यसैले नेपाली हो! जिन्दाबाद मुर्दाबाद नभन ।
देऊ देशमा शान्तिको लागि तन मन धन ।

कलौंफस्फ]; Gwbf It dl

आजको सन्ध्या तिमी छिटो विलाएर जाऊ ।
नेपालीलाई सन्ध्या हैन् नौलो विहानी चाहिरहेको छ।

आशाका किरणहरुमा विकासका लक्ष्य बोकि,
सुमधुर प्रकाशसंगै निश्चल न्यानो माया बोकि,

नेपालीहरुको घर-आँगन दैलो-दैलोमा ।
शान्तिको नयाँ विहानी लिएर आऊ तिमी ।

देखिने छैनन् यी त्रसित र भयभित नेपालीहरुले
यो अन्तिम कालरात्रीको प्रज्वलित चन्द्रमालाई

मान्ने छैनन् यी जङ्गली जनावर र पशु-पंक्षीहरु
सित्तल छहराहरुमा शान्तिको आभाष बोकि,

गाउने छैनन् बन, पाखा, पर्वत र पखेरुहरुमा
किनकि यिनीहरुलाई पूर्णिमाको रात हैन्

शान्त तेजिला नौलो विहानीको किरण चाहिएको छ ।
कालो मैलो धब्बाहरु भएको चाँद हैन् यिनीहरुलाई

हजारौं विध्न बाधा अर्चनहरु नष्टगरी हटाउने
शान्त प्रज्वलित नौलो विहानी चाहिएको छ ।

जुन विहानीमा एक नेपालीले अर्को नेपालीको
दुःख र पीडा बुझ्न सक्ने सहयोगको भावना होस् ।

हत्या आतंक मचाएर नेपाललाई बलात्कार गर्ने
अन्याय अत्याचारीलाई दबाउन सक्ने शक्ति होस् ।

जुन विहानीमा प्रत्येक प्राणी जिउने आभाष प्रकट होस् ।
जुन विहानीले विकासका लक्ष्य र बाटाहरु बोकेको होस् ।

अहिले नेपालीलाई यस्तै विहानी चाहिएको छ ।
त्यसैले सन्ध्या आजको कालरात्रीको चम्किलो चाँद हैन् ।

नेपालीहरूलाई प्रज्वलित शान्तिका किरण बोकेको
सुनौलो न्यानो चन्चल नयाँ विहानी चाहिएको छ ।

त्यसैले आज सन्ध्या तिमी, छिटो विलाएर जाऊ ।
भोलिको नयाँ विहानीसंग, शान्ति र उमङ्ग लिएर आऊ ।

नेपाल आमा रोईरहेको छ ।

भ्रिलमिलिएको त्यो रमणीय गाउँ-बस्ति
विहान दिउँसो नभन्दै लडिरहेछ लुटीरहेछ ।
अनि गाउँ र बस्ति चिहानमा परिणत भैरहेछ ।
कहाँ गयो त्यो मानवीय स्वर्गरूपी बस्ति?

आफ्नै नेपाली छोराछोरी र बहारीहरू माथि
कुकुर, स्याल गिद्धहरूको हमला भैरहेको छ ।
नरसंहार राक्षसहरूले फैलाएको आगोबाट
कयौँ घरपरिवार त्यहि आगोमा होमिरहेको छ ।

कोहि जीन्दगीको अर्ध शरीर जल्न गई
एक थोपा पानी पिउने आशमा तड्पिरहेको छ
उ चिच्याईरहेको छ त्यो घाउमा मलम लगाउन ।
तर, कस्ले देख्ला! यो मानवविहिन बस्तीहरूमा ?

छैन् यहाँ कोहि पनि, भेटिन् यहाँ कतै पनि
नेपाली छोराछोरीको चिच्याहट र बेदना सुन्ने ।
छन् यहाँ केवल विना चिहानको मृत्यूमा धकेल्ने ।
अनि छन् यहाँ केवल कुर्सीको मात्रै पछि लाग्ने ।

किन अन्त्य गर्दैनन् त्यो गिद्ध र ब्वाँसोलाई?
नेपालआमा र नेपालीहरूको मासु लुछ्नेलाई?
मतलब छैन् कसैको कसैलाई यहाँ....
नेपाल आमाको इज्जत र शान्ति लुटीरहेको..

त्यसैले देशका मेरुदण्डरूप नेपाली सपुतहरू
नचाहंदा नचाहँदैपनि मुगलान पसिरहेका छन् ।
अब कस्ले देला नेपालआमालाई आँट, भरोसा र सहारा
त्यसैले नेपालआमा रोईरहेको छ, रोईरहेको छ..... ।

उनकै नाउँमा गुमाईरहेकै छु ।

जीन्दगीको आँशु लुकाई दिनपर दिन स्टेरिङ्ग घुमाईरहेकै छु ।
घुमाउँदा घुमाउँदै भविष्यका आशाहरू पनि गुमाईरहेकै छु ।

त्यो भक्तपुरको गोलमढि टोल, त्यो टोलको मिठो भोल
सिद्ध पोखरीको माछा, टौमढिको पाउँ अनि मिठो जुजुधौ
विदेशमा बसि आफ्नो ठाउँ सम्झी, मुखमा पानी जमारहेकै छु ।

तन मेरो साउदीमा धन पनि देख्छु साउदीमा
तैपनि मन नगरकोटको पार्कमा डुलाईरहेकै छु ।

त्यो शीरको चागुं नारायण त्यो नजिकको सूर्यविनायक
वल्लो चोकको कमल विनायक, पल्लो चोकको दत्तात्रय

सिरानीको पचन्नेभ्याल, त्यो आँगनको गोल्डेन गेट
त्यो गेटबाट छिर्ने मैयाचा उर्मिला उरें संगको भेट

विदेशको मरुभूमिमा बसेर सम्झी-सम्झी टोलाईरहेकै छु ।
आमाबुवा नाताकुटुम्बहरू मनमा राखेर पनि गुमाईरहेकै छु ।

मेरा शहरका गल्लिहरु जलिरहेका छन्.....॥

चीर निन्द्रा पछिका यी स्वप्न आशावादी नयनहरु
नौलो विहानीसंगै हाँस र रमाउँन खोज्दा...
सुनौला किरणहरु प्रफुल्लित हुन नसकेको देख्दा...
यी निश्चल आकाशमा कालोबादल छाएको देख्दा...

यी आतंकित मस्तिस्क र यी त्रसित नयनहरुले
सडक भरी पुलिस र सैन्य शक्ति छरिएको देख्दा..
अनि, बाटाभरी काठ र टायरहरु बलिरहेको देख्दा..
मेरा शहरका गल्लिहरु पनि जलिरहेको देख्छु।

बाटो बाटोमा विद्यार्थीहरुको आक्रोसित भिड देख्दा..
अन्याय विरुद्धको क्रान्तिको दियो बलिरहेकै देख्छु।
देशै भरी आन्दोलन, हत्या, आतंक र दमन देख्दा..
नेपालको शान्ति र भविष्य पनि जलिरहेकै देख्छु।

दमन र प्रतिगमन विरुद्ध जलाईएको मसाल देख्दा..
सडकका शासक दमनकारीहरु पनि जलिरहेकै देख्छु।
प्रजातन्त्रवादीहरु पुनर्स्थापनको लागि लडेको देख्दा..
निरंकुश दमनकारी शासन पनि जलिरहेकै देख्छु।

जंगल पसेका जनताबाट सत्ता चलाउन नपाएर
कयौँ देशका धन-सम्पत्तिहरु जलाईरहेकै देख्छु।
वीर गोर्खालीहरु आफ्नै दाजुबहिनीबाट मर्नु पर्दा
नेपाल आमाका मुटुहरु पनि जलिरहेकै देख्छु।

शिक्षित जनताहरुले रोजगार पाउँन नसकेको देख्दा
नेपालको विकास र शिक्षा क्षेत्र पनि जलिरहेकै देख्छु।
सञ्चार क्षेत्रहरुमा तानाशाही सरकारको दमन देख्दा
पत्रकार, लेखक र कविहरु पनि जलिरहेकै देख्छु।

म्याग्दी पनि रोए बेनी पनि रोईन्

दायाँ छ म्याग्दी बाँया छ कालीगण्डकी
होसै उदायो यो सदरमुकामको जिन्दगी
कहिले वर्षा र वाडीले बजार बगाउँने
कहिले पहिरोले घर-खेत डुवाउँने

तर आज यहाँ किन हो किन?
न म्याग्दी बौलायो न कालीनै बौलाईन्
सबै गाउँलेलाई एकै चिहान बनाउन
नरसंहार गोला र बारुद वर्षेर आए।

हिजो सम्म थियो हरियो वनपाखा पखेरु
वीचमा थियो पिरतीको सुन्दर बेनीवजार
तर आज भयो दाजुभाइको भगडाले
म्याग्दी र सदरमुकाम रोदन र हा-हाकार

कोहि लडे बजारमा जीवन र मृत्यूसंग
कोही जले आफै विना चिहानको घाटमा
कसैको यात्रा भयो जीन्दगी डोको र स्ट्रेचरमा
त कोही ढले, कोही बगे म्याग्दी र कालीमा

हेछु फर्केर डाँडाहरु चारैतिर बलेको
देख्छु छोराछोरीहरु जताततै ढलेको
न म्याग्दी करायो न कालीनै सुसायो
बम, मोटार गोलीले सदरमुकाम नै दुवायो।

भएन यो मानव संहार अत्ति नै भएन्।
त्यागौँ स्ट्रेचर, डोको बमबारुद र हतियार
काँधमा काँध मिलाउँ हातमा हात मिलाऔँ
दाजुभाइ एक भइ नेपाल र नेपालीलाई बचाऔँ।

सिद्धिचरणको जन्मदिनको नाउँमा

हरियाली भिर पाखा, मनोरम ओखलढुङ्गामा
जन्मेको युगकवि सिद्धिचरण तिमी
प्रकृति, साहित्य, समाज प्रेमी तिमी
यो देशको साहित्यिक धरोहर तिमी

वित्यो बाल्यकाल प्रकृति रमणीय रानीमा
खेल्यो हुर्कियो हरियाली पहाडका काखमा
भावुक समाजसेवी, अनि क्रान्तिकारी तिमी
अमर रह्यो नेपाली, नेवारी साहित्यमा

देखायौ तिमीले राणाहरूको अन्धकारलाई उघारेर
दोन्यायौ नेपालीहरूमा स्वतन्त्र, प्रजातन्त्रको विउलाई
ल्यायो जनतामा, चैतेमासे क्रान्तिको भूमरी
पछारेर छाड्यो, अन्याय अत्याचार दमनलाई

नेपाली नेवारी साहित्यका धनी तिमी
लेखियो मायाप्रितिको “तृष्णा” खण्डकाव्य तिमी
ओखलढुङ्गाको निश्चल भरनामा छमछम खेलेको
रहेछौ तृष्णा दुईआत्माको मायाप्रितिले जेलेको

देखिनन् पापीहरूले साहित्य सृजना लेखेको
त्यसैले सजाय पाए १८ वर्षमै जेलको
लुट्टो पुस्तकालय, सर्वस्व भए हरण
ओखलढुङ्गा, भए बाबाको मृत्युमा जलन

दिएन निरंकुशे, तानाशाही राणा पापीले
बाबुको स्वर्गवासमा क्रीया दागवत्तिसम्म दिन
तरपनि सृजना गरे साहित्य, “कारागार सम्भ्रनामा”
प्रणयगरे क्रान्ति, जनतालाई राणादमन मुक्तिमा

भन्छन् आमा तिमीले जेसुकै भनुन्
मेरो पेट छ मलाई भोक लाग्छ।
त्यसैले जनचेतनाको “आवाज” बनि लडिन्
सकेन मनभित्र क्रान्तिको ध्वनी कुनथीतपार्न

बनिन् सृजनाशिल हरेक क्षेत्रमा तिमी
लेखियो काव्य, महाकाव्य कृतिहरु तिमी
कलम चलाए नेपाली नेवारी साहित्यमा।
बनिन् युगकवि विश्व साहित्यकार जनतामा।

बैगुनीको माया

रुवाउनु धेरै रुवाईसक्यो, अझ नरुवाऊ।
हाँसो जति चोरीलरयो, अब नहँसाऊ।

दुब्ल लागेको घामलाई, बादलको के पिर?
बैगुनीको मनमा हुन्, प्रेम मायाको खिर।

दुई आत्माको अमर प्रेम, हुन्छ संसारमा वीर।
तर मायाँ पाउँने आशमा, जिन्दगी भयो भिरै-भिर।

विश्वास थिएन् जीन्दगीमा, यस्तो पनि हुन्छ भनेर
मायाँ दिने निहुमा, मुटु यसरी चिच्छ भनेर।

अब कोसंग बाढौं, यो जिन्दगीको पीर?
जिन्दगीबाट लिन खोज्छु, आनन्द निन्द्राको चीर।

साथी

साथी हो तिमी नेपालीको साथी ।
भर्न नखोज, साथीको नाउँमा पाथी ।
कहिल्यै नबन साथी विश्वास घाती ।
सहनुपर्छ निभाउँन हजारौं हजार लाती ।

नेपाली साथी भई फूलौं विश्व माथि ।
माया, स्नेह बाँडौ नेपाली भै ताति ।
सहयोग र मित्रता नराखौं थाति ।
कहिल्यै नहिड अरुलाई ढाँटी-ढाँटी ।

दुनियाँले भनोस् नेपाली साथी जाती ।
साथीको लागि दिन्छन् नेपाली छाति ।
वीर स्वाभिमानी सहयोगी नेपाली साथी ।
साथी विना पुग्नेछैनन् जीन्दगीमा माथि ।

ओछ्यान् नभएकै होस् नाङ्गै पाटी ।
साथीको लागि दिन्छन् छाक काटी-काटी ।
तर नहिड कहिल्यै दुनियाँसंग माति ।
जसले लोपगरोस् नेपाली नाउँको साथी ।

साथीलाई कहिल्यै नजोखौं तराजुमा हात्ती ।
मिलि हिडौं हजारौं बन्धन साँची ।
बनौ सबैको प्रिय नेपाली साथी ।
बनौ विश्वासिलो प्यारो नेपाली साथी ।

सेप्टेम्बर २८, २००४
मध्यरात २ बजे

यता हेर्छु, प्रतिगमनका भ्रष्टहरुको पुत्ला जलाईरहेको...
उता हेर्छु, नेता र राज्यसत्ताकै पुत्ला जलाईरहेको.....
फर्केर हेर्छु नेपाली शिक्षाको पुत्ला जलाईरहेको....
त्यसैले..

मेरा देशका शान्तशहरका गल्लिहरु जलिरहेकै देख्छु...
अनि मेरा शान्तिक्षेत्र नेपालपनि जलिरहेकै देख्छु जलिरहेकै...॥

चिच्याईरहेकाछन् घायल आत्माका चित्कारहरु

चिच्याईरहेकाछन् घायल आत्माका चित्कारहरु
देशको अव्यवस्थित कानून र शासनले पोलेर
छट्पटिरहेकाछन् लाखौं गरीबहरुको भोकोपेटहरु
तड्पिरहेकाछन् गाँस, बास र कपासको निमित्त

खरानी भैसके हजारौं विद्यार्थीका सपनाहरु
नाङ्गिसकेका छन् हजारौं औद्योगिक विकासहरु
देशको बेहाल र गरीबहरुको चित्कार सुनेर
गगनमा कालो बादल मडारिरहेको छ ।

लाग्छ कतै यी बादलका भोकाहरुले
नयाँ व्यवस्था र शान्ति ल्याउँने त हुने हैन्?
दिन रातको त्रासदपूर्ण आहत सुन्दासुन्दै
कतै यो देश कसैको दासी त बन्दैछैनन्?

दिनदिनै हडताल र बन्दको पीडाबोकि नेपालीहरु
छट्पटिरहेका छन् जनता कालो इतिहास बोकि
भयभित र त्रसीत प्रतिविम्बले लखेटिरहेका नेपालीहरु
काललाई सिरानी राखि, शान्तिको आगमन पर्खिरहेकाछन् ।

अहँ ! सुनिदिएन् जनताका चित्कारहरु राजा महाराजले
अहँ ! हेरीदिएन् मातृभूमि छट्पटिरहेको क्रान्तिकारीहरुले
शाशकहरु देशलाई युद्धको रणभूमिमा च्याखि थापिरहेका छन् ।
अहँ ! सुनेन कसैले सुनेन, नेपाल आमाका घायल चित्कारहरु

प्याँख काटेको पन्छी हुँ म

प्याँख काटेको पन्छी हुँ म
न घरलाई शोभा दिन सक्छु !
न वनलाई माया गर्न सक्छु !!

चारैतिर डढेलो लागेको देख्दा पनि
सम्पूर्ण जन-मानस छटपटिरहंदा पनि
न शान्ति ल्याएर निभाउन नै सक्छु !!

न शान्तिको लागि ओथारो नै बस्न सक्छु !
भरौटे र असफलताले प्याँख नै काटेको छ ।
न चारलक्षी मिलाएर गुँड नै बनाउँन सक्छु !!

अपाहिच र असक्षमको संज्ञा दिएपनि
न राज्य र सरकार नै त्याग्न सक्छु!
न निमित्त्याउन सक्छु हत्या आतंक नै !!

केवल गगन चुम्ने रहरले उड्छु ।
आफ्नो र देशको शक्ति हिनताले
केवल निदोष धर्तिमा पछारिन्छु ।

कहिले उफ्रि-उफ्रि छिमेकि कहाँ पुग्छु ।
छिमेकीको भुठो सहयोगको आश्वासनले
तड्पिएर खडेरी परेको धर्ति भै सक्छु ।

देश र जनतामा डढेलो लाग्दा लाग्दै
आफ्नो अस्तित्व र कुरीको निमित्त
न सरकारसंग हात नै जोड्न सक्छु !!

म त केवल प्याँख काटेको पन्छी
सुरक्षाको निमित्त आएको अनुदान
आँखा चिम्लिकन टन्न खान सक्छु ।

म त प्याँख काटेको पन्छी हुँ !
सत्ता र शक्ति बचाउँनको निमित्त
सुरक्षाको नाउँमा देश अरुलाई सुम्पिन सक्छु ।

भो नआऊ मेरो मलामीमा तिमी

मेरो प्रेमको आभाष नबुझे मायालु
तिम्रो विहेको हृदयविदारक खबरले
निष्ठूरी निर्लज त्यो तिम्रो निर्णयहरूले
आर्यघाटको लास सरी जलिरहेको छु ।

से. २८, ०४,
मध्यरात २ बजे

कति मुकदर्शक बनाउ यी नयनहरूलाई
विगतका दिनहरूलाई फोटो भै हेर्दै...?
कति पागल बनाउ यो मन-मष्तिस्कलाई
विगतका वाचा र बन्धनहरूलाई साँचेर...?

विश्वास थिएन, विश्वास थिएन मेरी माया
कतै तिम्रो सिउँदो कसैले रंगादिईएला भनी
डर थिएन् यी अर्ध पागल धड्कनहरूलाई
तिमी प्रतिको माया यति कमजोर हुन्छ भनी..

तर आज अचानक कस्तो विडम्बना भयो?
तिम्रो नाउँसँग जोडिएको विक्षिप्त मायाले
तिमीलाई धोकेवाज शब्दहरूले सम्बोधन गर्दा?
यो मन खडेरीपरेको भूमिभै चर्किन ठाल्छ ।

अभै पनि मन जलिरहेको छ पोलिरहेको छ,
ती तिम्रा तीक्ष्ण बाणरूपी वाचा-बन्धनहरूले
भो नआउ भोलि मेरो मृत्युको मलामी पनि
भो नबगाउ ती तिम्रा भुठो आँशुका थोपाहरूपनि

किन गन्यौ तिमीले हाम्रो मायाको विश्वासघात?
किन रोज्यौ तिमीले अर्केको गाँस, वास र कपास?
सपना तिम्रो साकार पार्न मरुभूमिमा दलिरहेको छु ।
तिम्रो विछोडको पीडामा म यहाँ पनि जलिरहेको छु ।

मेरो देशमा आएको वसन्तबहार देख्दा....

कठांग्रीएको हिउँद पछिको नाङ्गो रुखहरु
वसन्तको बहारसंगै अस्तित्वको खोजीमा

पाँच दलहरुको आन्दोलनको सुरुवातमा

सुकिसकेका नाङ्गो शरिरका नसा-नसाहरुबाट
नीलो जीवनको गन्तव्यतिर लहरिएको देख्दा

पूर्वकालमै ओईलिसकेका यी आशाविहिन बोटहरु
नववर्षसंग वसन्तऋतुको साहस र आशमा

ठाउँ-ठाउँका, गाउँ-गाउँका किटपतंङ्ग जलथल मिलि
नाङ्गिएको पञ्चरंगी जीवनका नव अस्तित्वको लागि

देशवासीहरु माझ रोदन र चिच्याहटको लयमा
वसन्तऋतुको मेलमा लाखौं नवफूलहरु फक्रिए भै

देशका शहर-शहर गल्लि र बाटो बाटोहरुमा
होलि भै रंगीएर सनै र नरसिङ्गको स्वरमा

तानाशाही प्रतिगमन विरुदको तीता-मिठा
आन्दोलन र प्रतिकारका गीतहरु गाएको देख्दा

लाग्छ, आज मेरो देशमा शान्तिको पुर्नवाहालिमा
फेरी वसन्त ऋतुको बहार छाएको देख्छु।

कतै यो ऋतुपछि यी पञ्चरङ्गी बोटहरुलाई
असार श्रावणको मण्डले भेलले बगाउने त हैनन्?

कतै यी मेरा देशका त्रीपक्षीय शक्तिहरु
वसन्तको बहार पछि नष्ट भएर कुहिने त हैनन्?

आशा छ यस ऋतुबाट मेरो देश र देशवासीलाई
सदावहार हुनेगरी छत्तिस वर्ण फूलाएर, रङ्गाएर
शान्ति र राज्यलाई विश्वमा सजाउनेछ, रङ्गाउनेछ।

एकोहोरो प्रेमको गीत

तिमीलाई गरेको प्रेम यो

तिमीलाई गरेको प्रेम यो
हावा भई उडि दिएछ.....
तिमीले सम्झीन यो प्रेमीलाई
प्रेमले गर्दा पागल भएछु...

रात दिन तिम्रै सम्झना.....
मनमा साँचि निदाई बसेछु।
कल्पना सपना देख्छु घरिघरि
तिम्रो फोटो अंगालि बसेछु।

अमर यो मायालाई टुक्राई
साँचि लियौ सुन र चाँदीलाई
पर्खि बस्ने पागल प्रेमीलाई.....
त्यागी हिड्यौ अंगालि अर्किलाई।

तिमीलाई गरेको प्रेम यो
हावा भई उडि दिएछ।
तिमीले संभेन यो प्रेमीलाई
प्रेमले गर्दा पागल भएछु ...

(गीत)

कस्तो यो जिन्दगी

गरीबको कर्मै रहेछ...
कस्तो यो जिन्दगी...??
जहाँ गए पनि काम नपाउँने..
सस्तो रहयो जिन्दगी...
जहाँ काम माग्न गए
उल्टै हामीसंग माग्ने
कस्तो यो चाला भयो
पढेर जागीर नपाउँने हाल भयो।

गरीबको कर्मै रहेछ ...
कस्तो यो जिन्दगी
जहाँ गएपनि काम नपाउँने
सस्तो रहयो जिन्दगी....
सोचेको थिएँ पढाईसंग
शहरमा जागीर गरौला।
बुवाको दुःख आमाको चिन्ता
पसिनाले मैलोसंग धोऊला।

तर भयो गरिबको जिन्दगी
पढाई हैन् घुस रहेछ, बन्दकी,
उमंग थियो खुशीहरु बाड्ने
जाँगर थियो हिमाल पहाड फोर्ने
तर बगी गए खुशी उमंग
काठमाण्डौको वातावरणसंग
अब साचें मेरा यी सपना
गाउँ समाजको लागि भयो बन्दकी
गरीबको कर्मै रहेछ,
यस्तो रहेछ, जिन्दगी।
जहाँ गएपनि काम नपाउँने
सस्तो रहयो जिन्दगी

जहाँ पनि रोइरहेकै देख्छु ।

हेछु यी अतालिएर विचलित नयनहरुले
जताततै रोदन र आँसुका धाराहरु देख्छु ।
सुन्छु कोलाहलता अनि त्रसित चिच्याहटहरु
हैन् किन आज मेरो देशका हरेक वस्तुहरु
चिच्याईरहेको छ रोईरहेको छ किन?
असार श्रावण महिनाको यो रोदन र भरीमा
यी नजरहरु एकक्षण भिरपाखाहरुमा डुलाउँछु ।
ती भीरपाखाहरु पनि चिच्याई चिच्याई रोहिरहेकै देख्छु ।
लाग्थ्यो पक्कै यी आकासबाट भरेका
विषादयुक्त जलका थोपा थोपाहरुले
यी भिरपाखाहरुलाई चिरेर नै होला
घाऊ पारेर नै होला ।
ती सुन्दर हरिया पाखाहरुलाई
विनाशकारी तेजाव रूपी थोपा थोपाहरुले
उदाङ्गो र नाङ्गो पारेर नै होला ।
आज मेरा यी भिर पाखा पर्वतहरु रोइरहेको छ....
फेरी यी अटालिएका नयनहरु आकास तिर फेछु
त्यहाँ पनि काला बादलका थुम्का थुम्काहरु
मडारी मडारी छटपटीएर रोईरहेकै देख्छु ।
उफ!

कहि देशमा भैरहेको हिंसाले गाउँलेहरु रोईरहेको छ
त कहि बादल गर्जेर भरेका तेजावका घाऊहरुले
छटपटीएर पाखा पर्वतहरु पनि राईरहेकै छ ।
गाउँका वनपाखा पखेरुमा रमाएर गाउँने कोईली
आज आफ्नो वासस्थानलाई बचाउँने नसकि
सहयोग र शान्तिको लागि रोईरहेकै देख्छु ।
कहि वर्षदिनको अन्नदिने खेतका गरा गराहरु
खडेरी लागेर छाति चिरी-चिरीकन रोईरहेकै छ ।
कतै यी खेतका गरा-गराहरु जलमग्न भएर
वर्षौं दिनसम्म नाङ्गिन पर्ला भनी रोइरहेकै छ ।

अनायास!... अनायस मेरा यी नजरहरु
धमिल्याई बगीरहेको खोलाका बागहरुतिर पुग्छ ।
यहाँ पनि खोलाहरु आफ्नो गन्तव्यतिर लम्कन
छटपटीएर अतालिएर भौतारीरहेको देख्छु ।
एकक्षण यी थकित अतालिएको नजरलाई
पत्र पत्रिका र समाचार तिर डोच्याउँने पुग्छु ।
यहाँ पनि पत्रिकाका हरेक शब्द शब्दका
पंतीहरुपनि आँशुका धारा बगाई रोइरहेकै देख्छु ।
अनि यी नजरहरुले विस्तारै साहित्यकारको
मन मष्तिस्क र आत्माहरुलाई खोज्न थाल्दछु ।
यहाँ साहित्यका शब्द-शब्दहरु पनि रोइरहेकै देख्छु ।
फेरी मेरा यी नजरहरु दुःखित नेपालआमाकहाँ पुग्छ ।
उहाँ पनि आफ्नो जीउभरीका घाऊहरुलाई सुम्सुमाउँदै,
अनि छटपटीएर धमिल्याउँदै बगीरहेका रगतका नलीहरु
हेदै छाम्दै मद्दतको आशमा चिच्याएर रोईरहेकै देख्छु ।
आफ्नो वीर सपूतहरुले जन्मभूमि आमाको लागि
प्राण र ज्यानको आहुति र बलिदान दिईरहेको देख्दा
आमाको गुणगान गाउँने रमाउँने छोराहरुको मष्तिक्सबाट
बगिरहेको आँसुका धारारूपी साहित्यका गुच्छाहरु पढ्दा
ती साहित्यका हरफहरु पनि पनि रोइरहेकै देख्छु ।
लाग्छ, यो वर्षातको समय, मेरो देशका पाखापखेरुहरु
खोलानालाहरु, अनि शहरका गल्लि र बाटाहरु पनि
रोईरहेकैदेख्छु छु रोईरहेकैदेख्छु ।

आऔं हामी साहित्य सृजना गरौं.....॥

लक्ष्मी प्रसाद नाउँ तिम्नो
बास गरेन ठाउँमा तिम्नो
भयौ तिमी धनमा कंगाल
तर साहित्यमा भइ दियौ छाल....

छैन यहाँ धनबाट कतै शुख
त्यसैले भयो साहित्य मै छुक्क
कयौ धनीहरु मरेर गए
तर पनि तिमीमात्र अम्मर भए।

धनले श्रृर्जायो बन्दुक र कुर्सी
साहित्यले विर्सायो भोक र दुख
छैन यहाँ धनीको जय जयकार
भयो नेपाल साहित्यमा तपाईंको फुकार

आमाले श्रृर्जायो धनको नाउँमा
रहनुभयो सदा-साहित्यको गाउँमा
गदै यात्रा विर्सियौ धनको पथ
तिमीनै हुनुभयौ सिङ्गे साहित्यको रथ

त्यसैले नेपाली हो ! तानौ साहित्यको रथ

सदा शुखी शान्त रहन जीन्दगीको पथ
श्रृर्जिन्न यहाँ धनले शान्त मन
नाउँभन्दा ठूलो हुदैन् यहाँ धन

आऊ जगाऔं प्रत्येक नेपालीको मन
त्याग्न सिकाऔं कुर्सी, पैसा, धन
बाँडौं सुख दुख साहित्य शान्त यात्रामा
साहित्यलाई सृजनागरौं अधिक मात्रामा

श्रृषको फूलले धर्ती रङ्गाए भै
विश्वमा हामी नेपाली साहित्य रंगाऔं।

लक्ष्मी प्रसादको अमर नाउँ भै
हाम्रो नाम पनि अम्मर बनाऔं (जापानको साहित्य सम्मेलनमा वाचन भएको कविता)

यो कविता मेरो जीवनको पहिलो वाचन गरेको कविता जुन कविताले २०५३ सालमा भक्तपुरमा तेस्रो पुरस्कार पाउँन सफल भएको थियो । यस कविताले मलाई जिन्दगीको गोरेटोमा केहि कविता कोर्न अथवा म पनि कविता कोर्न चाहन्छु भन्ने भावना र हौसला प्रदान गरेको थियो । ये कविता मेरो मातृभाषामा लेखिएको थियो तर यहाँ रचनाकारको अनुमतिमा केही परिमार्जन गरी नेपालीभाषामा उल्या गरि तपाईंहरुमाभ्र ल्याई पुन्याएको छु ।

म खोजिरहेको छु खोजिरहेको छु ।

जुझा मस्कने गरी हाँसेर के गर्ने यहाँ?
मुटु भित्र आगोको ज्वाला दन्केको छ भने ।
के गर्ने जिउँनको निमित्त यो समाजमा
खालि पेट मिचि-मिचि हासिरहेको छु ।

देश नै ठड्कीने गरी गर्जेर के गर्ने यहाँ?
पानी भएर वर्षीन निकै गाह्रो हुन्छ भने
आएको एक दुई थोपा पनि के गर्ने यहाँ?
मातृभूमि भिजाउँन नसकि त्यतिकै सुक्छ भने ।

मनेहरु मरेर गए हाँस्नेहरु हाँसीरहे
नयाँ विहानी आउँदै छ भनी सबै खुशी भैरहे ।
यता उती खोजिहेरे, त्यो विहानी किरण नपाउँदा ।
हिजो देखि आज सम्म म कुरेर बसीरहे ।

गाउँ बेसी शहर गल्लि-गल्लिहरु डूलेर
पहाडका खाल्टा खुल्टुलाई समान हुनेगरी फारेर
त्यो नयाँ विहानीको शान्तिको किरण ल्याउँन
हिजो देखि आजसम्म बलियो काँध खोजीरहे

मेरी आमाको अस्तित्व

दुख्छ मुटु अनि अपसोच लाग्छ विदेशीएको
किनकि, त्यागी आएको छु मेरी आमा

मेरो जन्मभूमि अनि मेरो माटो
म चुम्न खोज्छु मेरो देश नेपाल

तर देख्छु मेरो दाजुभाइहरु आफू-आफै
लडिरहेको लुटिरहेको र लुटाईरहेको

परदेशबाट भएपनि देख्छु नेपालमा
मेरा दिदीबहिनीहरु विधुवा भएको
अनि मेरा आमाका कोखहरु रिक्तिएको

बाँकि छुन् मेरा अत्तालिएका थकित
पीडीत जिउंदो लास सरी मेरी आमा
अनि उहाँका बेसहारा अङ्ग प्रत्यङ्गहरु

हिंसावादी विदेशी कलुवा र गोरुवाहरुले
टुक्रा टुक्रापारी लुछिरहेको तानीरहेको

अस्तिसम्म मेरा आमाका शरिरका नसानसाहरु
मेरो देश र जन्मभूमिका दलाल कुपुत्रहरुले
१९५० को नाउँमा कलुवालाई बेच्यो।

हिजो पनि कलुवालाई २०१७ को नाउँमा
कालापानी बेचे, टनकपुर, लक्ष्मणपुर बेचे

मेरी आमाका रगतका अमूल्य मूलहरु
महाकाली पनि बेच्यो महली सागरपनि..

अर्को गोरु पावेलले मेरी आमालाई जिउँदै
अफगानिस्तान र इराक जस्तै नङ्गयाउँन

नेपालको अस्तित्व सदाका लागि हटाउँन
निल गगनमा चिल भै उडिरहेकै देख्छु।

खोई मेरा दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरु?
कता लडिरहे हातहतियारले सु-सजित भएर?

यहाँ हामी आमा, हाम्रो जन्मभूमि, हाम्रो माटो
आज ती रगत र नसाहरुको सुख्खा पनले

छोराछोरीको आ-आफ्नै भगडा र हिंसाले
नेपाल प्यारालासीस अवस्थामा पुग्दैछिन्।

कतै हामी आमा यो संसारबाटै विदा.....
अहँ !...हुन् सक्दैन् यो कडापी हुन दिन्न

म पुकार्छु मेरा दाजुभाइ दिदीबहिनीहरुलाई
हाम्रो माटो हाम्रो जन्मभूमि अनि हामी आमा

बचाउँ बचाऔं सबै मिलि एकजुट एकमत भै
अन्त्य गरौं आन्तरिक मामिला र दन्दुलाई

खबरदार गरौं नेपालीको अस्तित्वमाथि
काला र गोरा वैदेशीक हस्तक्षेपीहरुलाई ॥

बस्न चाहन्न म कांतरहरुको बस्तिमा.....॥

मेरो छोरी शान्ति बलात्कृत भएकै छिन् ।
मेरो छोरा प्रजातन्त्र यातनामा छ ।
तर यहाँ कोहि बोल्न, उठ्न मान्दैनन् ।
किनकि, यहाँ सबै कांतरहरु बस्दछन् ।

आमा सुतिरहेकी, बाबा मस्त निन्द्रामा
घरको आगनमा खेलिरहेको छोरा छोरी
जालि भेलिहरुले उठाएर लगे पनि
होलीमा भै रगतको लोलाबाट रङ्गीए पनि....

आतंककारीको नाउँमा निर्दोष नागरिकलाई
गल्लि र चोकहरुमा छातिमा गोली ठोके पनि
संस्थामा बसि समाज सेवा गर्ने छोरालाई
बलिको बोको भै घाटी रेटी-रेटी मारेपनि

यहाँ न कोही बोल्छन् न कोही सुन्छन् ।
न कोही जुरमुराउँछन् न कोही उठ्छन्
यो त मात्र चेतनशील मान्छेहरुको नाउँमा
यो शहरहरु सिर्फ कातरहरुको बस्ति हो ।

आफ्नो घर आँगन दैलो दैलोहरुमा...
हत्यारा आतंक र दमनकारीहरु
होली खेलि परेड खेलि आएपनि
अन्याय अत्याचार तिरस्कार र दमन

बस्छन् सहेर नेपालीहरु अभै पनि
बाँधिएको छन् स्वार्थीको जन्जिरले
किनकि, तात्दै रगत कसैको यहाँ
चाहँदैन् मुक्त हुन् अभै पनि यहाँ

तिमी रहेछौ कति राम्री आमा

निलो सागर सरी आँखा तिम्रो
कोपिलाभै मुस्कुराईरहेको ओठ
अनि गाला तिम्रो सूर्यभै चम्केको
केश तिम्रो खोला भै बगेको

आ...हा... कस्तो रुप रंग तिम्रो
सौन्दर्य तिम्रो लाजमा भल्केको
लगाएकी फरिया चोलिमा तिम्री
निश्चल गगनभै प्रफुलि भैरहेको

नारी हो तिम्री यो देशको आमा
कहिल्यै नबन यो देशको भारी
सरस्वती पार्वती सिता नाउँकी तिम्री
नारी हो केवल यो देशकी तिम्री

तर देख्छु म आज यी नारीहरुमा
सौन्दर्य पाईदैन लजालु भल्कोमा
लाउँदैन कर्ता चोलो र फरिया
हातमा चुरोट रातभरी डिस्कोमा

नाङ्गिन्छन् आफु युवालाई फसाउन ।
पैसा र कपडा दुबैलाई बचाउन ।
हाफ मिनिस्कट लगाई क्याटवाक गर्छिन ।
आफूलाई विश्व कि सुन्दरी मान्छिन ।

हेर नारी हो लौ न लौ बचाऊ
रोईरहेका बालकको बुबु र मामु
बन्दैन सुन्दरी क्याटवाक गर्दैमा
बन्दैन सुन्दरी अङ्ग प्रत्यङ्ग देखाउँदैमा

बरु बन हे नारी हो, यो देशको नारी
मिलि उचाल सन्तान परिवारको भारी
भन्छन् छोरा आहा कति राम्री आमा
आफू रोएर पनि छोराछोरीलाई हसाउने

बुबु र पापा दिने हाम्री आमा
नारीको रूपमा देवी हाम्री आमा
सन्तान रोए आफू पनि रुने
सन्तान हाँसें आफूपनि हाँस्ने

आफू नखाई पनि सन्तानलाई खाउने
नेपाली नारी भै शिक्षा दिक्षा दिने
यीनी नै हुनेछ, नेपालकी सुन्दरी नारी
यीनी नै हुन हाम्री नेपालकी आमा

(नेपालका नारीहरूलाई नेपालीत्व जोगार्उन आमन्त्रण गर्दै नारी दिवसको उपलक्ष्यमा लेखेको यो कविता नेपालको विभिन्न दैनिक तथा साप्ताहिक पत्रिकामा प्रकाशन भैसकेको कविता हो ।)...॥

देख्छु म तिमीमा नसालु प्याला.....॥

तिम्रो यौवनको तृप्त प्यासमा रम्न
जवानी मेरो हेर्दा हेर्दै जाला ।
दशौं वर्षको संघर्ष पछि भएपनि
देख्छु म तिमीमा नसालु प्याला ।

देख्छु मायालु यो तिम्रो चिप्लेकीरी चाला ।
सबै जनता जफ्छन् तिम्रै नाउँको माला ।
राजा महाराजा चाहन्नन् देख्न तिम्रो चाला ।
त्यसैले बाँधेको छ खुट्टामा तिम्रो ताला ।

लाल लाल परेको त्यो तिम्रो गाला ।
चुम्न खोजिरहेका छन् नेपाली जनता सारा ।
मास्न खोजिरहेका छन् मिलि गोरा र काला ।
नेपालीले नेपाली मार्न दिएकाछौ हतियारधारा ।

हेर है! नेपाली हो! यो नेताहरूको चाला ।
छिन छिनमा रङ्ग फेर्ने यिनीहरूको छाला ।
यस्तै हो भने नेपाली हो निसासिएर जाला ।
नव यूगको नसालु शान्तिमय प्याला ।

देख्छु म तिमीमा अझै नसालु प्याला ।
विकासोन्मुख शान्ति नेपाल बनाउने हाम्रो भाला ।
चुडाऔं सबै मिलि निरंकुश जनजीर र ताला ।
सबै नेपाली जनतामा छरौं शुख शान्तिको प्याला ।

(बाटोमा प्रतिगमन विरुद्धको पाँचदलको आन्दोलन समयमा लेखेको कविता)

छोरा, म चाहन्न् तिम्रो हातमा कलम होस् ।
जुन कलमले मातृभूमिको घाऊ र पीडाहरुमा
मलम पट्टी लगाउँन सक्दैन भने...
जुन कलमले देश खुम्चिएको, टुटेको
फुटेको नक्सा कोरिन्छ भने....
छोरा म तिमीलाई कलम दिन सक्दिन् ।

देशको यो अवस्थामा
छोरा तिमीलाई बाहिर नजा भन्दिन म..
घरमा बसी-बसी पनि मरिन्छ भने

म पनि अब घाँस दाउरा छोडछु ।
सानीले भै बरु बन्दुकनै बोक्छु ।

नरोऊ छोरा आमा घरमा छैन भनी
कयौँ देशका छोराछोरीहरु टुहुरा भैसके

पीर नगर छोरा तिमी टुहुरो हुन्छौ भनी
मातृभूमि नै टुहुरो हुन गैरहेको छ भने ।

बरु खुकुरी भिर, बम बारुद र बन्दुक बोक
अन्याय अत्याचार विरुद्ध मातृभूमिको निमित्त लड् ।
जसबाट तिम्रा टुहुरा भाइबहिनी र साथीहरुले ।
भविष्यमा सुख, शान्ति, अमन चयन पाउँछ भने ।

त्यसैले छोरा । म तिमीलाई कलम दिन सक्दिन् ।

मलाई अपशोच लाग्छ मेरो मातृभूमि प्रति
किनकि, यहाँ काँतरहरु मात्रै बस्दछन् ।
आफ्नो अधिकार र मातृभूमि निमित्त नलडि
घरको कुना काप्चामा लुकिरहेका छन् ।

म बस्न चाहन्न यस्ता काँतरहरुको बस्तिमा
जहाँ मानवाधिकारका लागि एकभएर लड्दैन भने
बरु शहिद हुन्छु यो माटो र देशवासीका लागि
तर बस्न चाहन्न म यी काँतरहरुको बस्तिहरुमा ।

म त बोल्दिन गोलि पनि खाँदिन...॥

उफ यी त्रसीत कान अनि बरबराहत मन
संगै भयभित छटपटाईरहेका यी आँखाहरु
पसलमा भुन्ड्याईएका पत्रिकाहरु देख्छु ।
ओहो फागुन महिना भरी बन्दै बन्द रे ..
४०० महिला अपहरित रे.....
बसमा गोली चल्दा विद्यार्थीको मृत्यू रे...
सैन्यले माओवादी भेषमा निर्दोष मारीए रे..
समाजसेवी लेखक पत्रकारको पनि हत्या रे...

ओ... हो..... !

यो मेरो देश नेपाल भन्ने लाज लाग्छ ।

म त बोल्दिन.! तर सक्दिन...!!

के गर्दैछन् नेपालका मानवाधिकारवादीहरु?
देश खतराको मुखमा भिरबाट गुल्टेको गुल्टेकै
के गर्दै छन् देशका दिशाबोधक दिशानिर्देशकहरु?
के गर्दै छन् देशका शान्ति प्रिय नेपालीहरु?

कि तिमीहरु पनि गोलीखानु पर्ला भनी
कोही कसैसंग नबोल्ने बर्त पो लियौ कि?
दरबार र महलका कोठा-कोठाहरुमा बसेर
केहि नसुनेको या केहि नदेखेको पो होलाकि?

मरिरहेका छन् यहाँ गरिब नेपाली भोका नाझाहरु
हराईरहेका छन् यहाँ कयौ नेपालीआमा र सन्तानहरु

तर सबै भन्छन्
म त बोल्दिन गोली पनि खाँदिन...!!

हे नेपालीहरु किन? यो त सान्धै अत्ति भयो.. !!
किन बोल्दैनौ अन्याय अत्याचार दमन विरुद्ध?
किन अन्त्य गर्दैनौन् हत्यारा आतंककारीहरुलाई?

कि मलाई जस्तै डर लाग्छ सबैलाई हँ...!
म भन्छु म त बोल्दिन..! तर के गर्ने..?
मान्दै मान्दैन्.....!!

देशको अवस्था र आमाहरुको चिच्याहट देख्दा
यी राता रगतका नसा-नसाहरु ठाल्दछन् ।
अनि परदेशी हतकडीले बाँधिएका यी हातहरुबाट
एक निर्जीव निर्दोष सेतो पन्नाहरुमा
चिर-चिच्याएर घाऊ पार्न पुग्छु

किनकि,
म पनि नेपालका आम जनताहरु जस्तै बोल्दिन ।
बरु हेर्छु पत्रिका पढ्छु समाचार सुन्छु ।
आन्दोलन भएको, मरेको, अपहरण गरेको हेर्छु
तर बोल्दिन...! कदापी बोल्दिन.....!!

म त बोल्दिन..! गोली खानु पर्ला भनी...!!
म त बोल्दिन..! परिवार विस्थापित हुनु पर्ला भनी
म त बोल्दिन..! अपहरीत र यातना सहनुपर्ला भनी

त्यसैले....

म त बोल्दिन...! गोली पनि खाँदिन....!!
तर को नेपाली बोल्ला त? हँ..! को नेपाली बोल्ला?

छोरा म तिमीलाई कलम दिन सकिदन् ।

छोरा म तिमीलाई कलम दिन सकिदन् ।
जसबाट तिमी जेल जानु पर्छ भने..
जसबाट तिमी अपहरित हुनु पर्छ भने
आशाका भोला बोकि बाटो बाटोहरुमा
सैनीकको गोली खानु पर्छ भने
पुलिसको कट्टरबाँस र बुँटलाष्टी खानुपर्छ भने
छोरा म तिमीलाई कलम दिन सकिदन् ।

थाहा छ? तिम्रो बुवाले पनि कलम चलाए ।
अन्धा नेताहरुलाई नेत्र दिलाए ।
तर के गर्ने यी छडुके नेत्रहरुले ...
विनाकारण तिम्रो बुवालाई माटोमा मिलाए ।

यस्तै थाहाभएर तल्लो घरको सानीले छोरालाई
लाहुरेको नाउँमा बन्दुक र खुकुरी कम्मरमा भिराए
आफ्नो हक, अधिकार र जन्मभूमिको लागि
शोषक, अन्याय र सामन्त विरुद्ध लडाए ।

नबगाऊ ती भुठा आँसुका थोपाहरु

नबगाऊ ती तिम्रा भुठो आँसुका थोपाहरु
तिम्रो नौलो खुशीको क्षणमा काम लाग्ला ।
नसजाऊ सिउँदोमा ती दोबाटोका धूलोहरु
मेरो रगतको भेलले तिम्रीलाई रंगाई दिँउला ।

नभिजाऊ ती तिम्रा मखमली पछ्यौरीहरु
म तिम्रो उद्देश्यहरुको हिस्सा हुन् सकिन् ।
नभिजाऊ त्यो फाईबरका सिरानीहरु पनि
म तिम्रो मायामा काविल हुन सकिन् ।

धन नै माया सम्झनेहरुको यो समाजमा
म तिम्रो सिउँदोमा सिन्दुर सजाउन सकिन् ।
सायद अमर माया नै धन भनिदिएको भए
आज पस्दिनथे होला कठोर मुग्लानमा पनि

तर उल्टो यो विकृति र धनको समाजमा
फुस्रो मायाका जालोहरुमा अल्भिकन
मात्र साहस बेगरको निर्जीव लास भै
दन्किरहेको मरुभूमिमा जलिरहेको छु ।

केबल तिम्रो इच्छा आकांक्षाहरु पूरा गर्न
केबल तिम्रो जिन्दगीलाई सफलता दिन् ।
तर अपसोच तिम्री त अर्कैको भैसक्यो ।
माया पनि तिम्रीले अर्कैलाई दिईसक्यो ।

अब पर्देन तिम्री मेरो मृत्यूमा मलामी बन्न
कतै ती तिम्रा भुठा आँसुका थोपाहरुले
मेरो आत्माको मायाका चित्कारहरुलाई
सामुद्रीक आँधीले पन्दुवी भै दुवाईदेला ।

अब पर्देन तिम्रा ती भुठा आँसुका थोपाहरु
मेरो पर्खाईमा र मायाको सम्झनामा बगाउँन
तर तिम्रो त्यो कसैले सजाईएको रातो सिउँदो
दोबाटोको धूलो सम्झी सदा प्रतिक्रामा रहनेछु ।

मेरी शान्ति कता छ्यौ तिम्री?

मेरी शान्ति कता छिन् तिम्री?
हिजोसम्म साथ साथ थियौं ।
बन पाखा पखेरुहरुमा डुलि-डुलि हिड्ने ।
तर आज भेटिएनन् कतै किन..तिम्री?

चुरे पहाड र तराईका फाँटहरुमा खोजें ।
निश्चल हिम श्रृङ्खलाहरुमा खोजी हिडें ।
तर भेटिएनन् तिम्रीलाई कतै पनि..
मेरी शान्ति कता छिन् तिम्री?

हरिया पाखा पर्वततिर खोजि हिंडे
जताततै रातै रातो छरिएको देख्छु ।
भस्कन्छु ती राता-राता भिरपाखा देखी ।
किनकि ती पाखाहरुमा लालिगुराँस हैन्
रातो रगतका जमेका फाल्साहरु देख्दा ।

पाखा पखेरुहरुमा तिम्रो सिन्दुर छरिएको देख्दा
यो मन डरले टुकटुक काम्न थाल्छ ।
कतै तातापाटा परेका हतियारधारीहरुले
गाउँ र बस्तिहरुमा रगतको होली त खेलेनन्?

तिम्रीलाई खोजी हिंडे मात्र छिरविरे रंङ्का
टाटापाटा परेका हतियारधारीहरु मात्रै देख्छु ।
तिम्रीलाई खोजी-खोजी कयौं खोलाहरु तरें
पाखा पखेरुहरु काटें जताततै रातै मात्र देख्छु ।

खोला नालाहरु पनि रातै बगेको देख्छु ।
टाटापाटा परेका ब्याधेहरुले चलाएका गोलीले
कतै तिम्रो निश्चल शरिरका अंङ्ग प्रत्यङ्गबाट
ता..त्त...तातो रातो रगत त बगीरहेका छैनन्?

लागछ चारै तिर कागहरु कराएको देख्दा ।
पकै मेरी शान्ति बलात्कृत भए भै लाग्छ ।
कतै मेरी शान्ति ब्वासोहरुबाट लुट्टिएकी ...??

कतै ठालुहरुको अत्याचार सहन नसकि
छिन् छिनको बलात्कारबाट उब्जिएका
भयानक भयाविहिल आहत र चिच्याहत सुनेर
कतै मेरी शान्ति क्रान्तितिर त लागेनन्?

जहाँ पीडा त्यहाँ आन्दोलन र प्रतिकार
जहाँ दमन त्यहाँ प्रतिरोध प्रतिशोध भने भै
कतै मेरी शान्ति प्रतिकार तिर त लागिनन्?
कतै मेरी शान्ति हिंसाको प्रतिरोध त बनिनन्?

देशलाई तिमी चाहिरहेको अवस्थामा
कतै तिमी परदेश त लागेनौ?

हिजो सम्म शान्ति क्षेत्र नेपाल थियो ।
आज मेरी शान्ति कता गयो तिमी?
नेपाली जनतालाई चाहिरहेको अवस्थामा

कतै मेरी शान्ति विदेशी वुँट र लाठी खाई
अन्धकार छिडिमा कथित यातनामा त छैनन्?
मेरी शान्ति कहाँ छ्यौ तिमी.....?
मेरी शान्ति कता छ्यौ तिमी.....?

यही हो नेपाली

लाउँदैमा टोपी, दौरा सुरुवाल बन्दैन् नेपाली ।
धाउँदैमा पाईला, गाउँदैमा गीत गम्दैन् नेपाली ।
छोराले मम्मी, छोरीले डाय्डी त्यागीदैछ नेपाली ।
दुईदिने साहित्य सम्मेलन गर्दैमा हुँदैन् नेपाली ।

मातृभूमि त्यागी विदेशीए पनि भन्दैछन् नेपाली ।
जोगाउँ माटो जोगाउँ भाषा भन्दैछन् नेपाली ।
एकपल्ट फूलेको फूलमा आज भुनभुनाउँछ नेपाली ।
भोलि भयो ओईलि गयो विर्सन्छन् नेपाली ।

सम्भना माया, देशको छायाँ बोकेर नेपाली ।
सुखको आशमा, धनको लोभमा विदेशीन्छ नेपाली ।
संस्कृति रूँदैछ, चाडपर्व रूँदैछ, सम्भेर नेपाली ।
जन्मभूमि त्यागी विदेशमा बसेर हुँदैन् नेपाली ।

रोक हे! रोक, विदेशीन रोक, हे वीर नेपाली ।
भुत्रो लगाऊ, गुन्द्रुकढिडो खाऊ, बस है नेपाली ।
माटोको लागि शत्रुसँग लड एकभएर नेपाली ।
टुटेको नक्सा, छुटेको जमिन, दिलाऊ नेपाली ।

फूलेर हाँस्नेछ, नेपालीभाषा साहित्य बनि नेपाली ।
देखेर सृजनाशील, भुक्नेछ विश्व, देखेर नेपाली ।
आमाको गौरव, देशको माया यहि हुनेछ नेपाली ।
सगरमाथा भै शीर, स्वाभिमान वीर यहि हो नेपाली ।

अत्यास लाग्छ, उनको उजाडिएको जिन्दगी देख्दा त्रसित हुन्छु, आज उनीको ती रुपहरु देख्दा... अनि दुःख लाग्छ, आज मलाई मेरी श्रृष प्रतिको उजाडिएको मानवीय स्पर्श र निष्ठुरी भावना देख्दा ।

अथेतुं सुनांवंगु ख्ववि

लुमन्ति वल मां छंगु ख्वाः ।
लुमन्ति वल बाः छंगु ख्वाः ।
नुगः स्याकाः स्याकाः वयधून परदेश जि ।
मांवाः परिवारया स्याःचाःगु घाः तंकेतः ।
तर जिं दिके मफु थ्व तिकेनंगु ख्ववि ।
नं लंके फु स्याःचाःगु नुगःया घाःहे ।
छुयाय् काय् मचायाः कर्मय च्वइतःगु ।
मांवाः परिवारया छपे, छजुया नितिं ।
दुनियाँ नापं संघर्ष यायां म्वाय्माःगु ।
आजू मदयधुंकल जिगु न्त्यपुइ नं थौं ।
छु खः? आः छुयाय्? आः गथेयाय् धैगु ।

छुयाय् परदेश धैगु हे थुजागु थाय् ।
निदं दत छैं त्वःताः परदेश वयागु ।
तर मनं मत्वःतु जिगु छैं, जिगु देय्
ख्वयाः लुमंकाः गुलिजक ख्वय्गु ?

जिगु देय् नेपाः, मांवाः अले जिगु परिवार
न मरुभूमि ख्वय्मते धाइ जितः ।
न क्वाःगु फसँ, क्वाःगु निभालं ख्वय्मते धाइ?
वाउंगु सीमा, सिचुगुथाय् मखना भंगः पन्छी त
चिल्लाय् चिल्लायदनां चाँ..चुं..हालाः ख्वःगु खनां
क्वाःगु निभालं पुनां सिचुकिम्ह फय् तकं
हुं.....हुं.....हुं.....हुं.....हालाः ख्वःगु खनां ।
जिगु देय्याः मतिना, जिगु परिवार लुमंकाः
जिगु नुगः नं भन हुं..हुं..हालाः ख्वयाःहल ।

मलाई माफ गर सितल

विसिसके ती स्कूल पछाडीको
लव गार्डेनमा खाएका कसमहरु
हराईसके ती बज्रबाराही मन्दिरमा
मिलि साँचेका बाचा बन्धन्हरु

हिजो भै लागिरहेको छ त्यो
सिमासि गलेको जंगलमा घुमेको
आज पनि सम्भना आईरहेको छ ।
संगै बाँच्ने कसमहरु खाएको ।

क्वय्लाछी जात्रामा संग-संगै हिडेको
दसै तिहारमा संगै पिङ्ग खेलेको
होली पूर्णमामा माया साँची खेलेको
सस्सपुजामा दुईआत्मा मिलाई नाचेको

हिजो भै लाग्छ त्यो क्षण
जहाँ तिमी मेरो पर्खाईमा
कहिले बज्रबाराही मन्दिर त
कहिले सन्तानेश्वर मन्दिर पुगेको
कहिले पाको दुङ्गेधारा त
कहिले सड्लो बग्ने नखु खोला

विसिदेऊ हाम्रो मिलनका ठाउँ ठाउँहरु
जुन ठाउँको आभाषमा धोका गन्हाउँछ भने ।
त्यागिदेऊ ती खाएका बाचा कसमहरु
जसले जीन्दगीलाई मात्र रुवाउँछ भने ।

हुन त थियो ती तिम्रा मायाहरु
जनम जनमको लागि अटल अमर
तर विदेशीएको प्रेमीको पर्खाईमा
किन बस्छौं पर्खेर जीन्दगी भर?

थाहा छ, मलाई निकै ठूलो पाप लाग्छ ।
त्यहि पापले आज विदेशमा पनि पोलिरहेको छ।
सुख पाउने आशमा दिएको धोकाबाट
आज आफ्नै मन पोलेर जलिरहेको छ ।

माफ गर सितल मलाई
मात्र समयको एक भोका ठानी
पखि नबस कहिल्यै मलाई
प्रेम र मायाको भोका ठानी ।

बलिदान

विलाई गयो इच्छाएका आशाहरु
तिम्रो प्रेम र मायाको अभावमा

हिउँदको नाङ्गो रुख भै भयो जिन्दगी
तिम्रो निष्ठूरी प्रेमका आभाषहरुबाट

लुटीसके रिट्याईसके मेरो मायाहरु
तिम्रो भुठो प्रेममा डवबुल्की मार्दामादै

तासको घर भै भट्किएछ ।
भविष्यका सपना र इच्छाहरु

तिम्रो निष्ठूरी मायामा रुमलिएर
समाजबाट आफै म हराईसके

पूर्णमाको रातमा पनि अँध्यारो भयो
बादल लागेको भविष्यहरु देख्दा ।

भस्कीरहेको छु अझै पनि म यहाँ
तिम्रो विहेको निमन्त्रणा कार्ड देख्दा ।

भो, मेरो मया तिम्रीलाई नयाँ जीवनको वरदान ।
सम्भना साँचि राख्नेछु, सोचि मायाँमा बलिदान ।

प्राणघातक रोग एड्सबाट सधै सावधान रहौं ।
यौवनमा भट्किएकी.....

हिजो मात्रै कोपिलाउँदै गरेका ती श्रृषका
हरिया शरिरमा फूलेका चद्ररूपी फूलहरु
आज अचानक बैशालु यौवनले मातिएर
मृगतृष्णासरी प्यासले चौर र बाटै भरी
लठ्ठीएर जताततै पछारिरहेको देख्दा....
लाग्छ, मेरी श्रृष, आज यौवनले मातेकिछन् ।

हिजोको ऋतुमा मात्रै सोह नाघ्दै सत्र टेकेकी...
आज जवानीको रङ्ग र यौवनले मातेको देख्दा
अनि छरछिमेकिका भमराहरु, श्रृषको वरिपरि
पछ्याउँदै फकाउँदै भुनभनाईरहेको देख्दा...

लाग्यो मेरी प्यारी श्रृष, मेरी हृदय की रानी
चैतवैशाखे हुरीबतासको बहावसग संगै
यौवनको प्यास मेट्न भौतारिरहेको देख्छु ।

अनि यी मेरा थकित, प्यासी नयनहरु पनि
क्षितिज सरी चन्द्ररूपी फूलहरुको रसपानको लागि
सलबलाउँदै सुम्सुमाउँदै चुम्न खोज्छन् ।

र मेरा यी कामूक थकित हृदयलाई
क्षणिकैको लागि भएपनि बसमा राख्न
श्रृषको जवानीनेर ओत लाउँन पुग्छु ।

तर अपसोच...!! मेरी स्वप्नसुन्दरी श्रृष

आज मन-मोहक यौवनको प्यासमा भूत्दाभूत्दै
सुन्दर, सुभाषमय सुगन्धित चन्द्रमय फूलहरुलाई
थाहै नपाई कहिल्यै निको नहुने भयानक एड्सले
शिशिरका बतासहरुले, नङ्गाएको जिउँदो लासभै
जिन्दगीबाट भार्दा.. भादै... नङ्गाई सकेकि रहेछन् ।

छाय् लाय्बुया चुंचुहालाः?

छाय् लाय्बुया छं चुंचुं हालाः?
थन च्वनाः नःवया छन्तहे मालाः ।

मःमदु दुनेच्चने, याकचा च्वना नय्तः
नस्वाः तःनं नवःधाइपिं मयः ब्वःफय्तः

खय्तःला थौं छनं थन याकचाः ।
छन्त मविइकं नय्मखु जिनं याकचाः ।

न्हि-न्हिं जानकः वय्गु थ्व जिगु भाला ।
न्त्यावलें छायादःछं लाय्बुया चुंचुं हालाः?

स्यू जिं थन सुनां पिने छुं वाँछवईमखु ।
अय्जुयाः खनेमदु छापासाःपिं चखुंबखुं ।

नं बुँदु, नं लःदु, नं अन्तहे नय्दै थन ।
अय्जुयाः नुगःमछिना ख्वइ जिगु मन ।

फीयाः फाँटय्, क्वाःगु फय् क्वःगु निभाःलय्
नेपाःया गुं लुमनांवइ, छन्त थन खनिबलय् ।

छंगु जिगु कर्मय्, छुं भतिचा नं मपाः ।
शुखय् च्वनाः दुःखस्यूवयाःम्ह थ्व जिगु कपाः ।

अफिसय् च्वनां ज्याःयायां थ्वई जिगु दिपाः ।
परदेशय् च्वंसां न्ह्योनेजक वइगु नेपाःमांया किपाः ।

छ थन च्वनां चुंचुं हाःगु सः जिं ताल ।
च्वनेमते थन ल्याँहुं धागु, आःमनं चाल ।

जिं म्हंसिल छन्त, जिगुदुःख लुमकाः न्ह्यावलें चुंचुंहाल ।
परदेश च्वनां सः छंगु तानां, आः जिगु मिखाँ चाल ।

सुभाय् ॥

धाथें जिगु देय् नेपाः, जिगु थाय्, जिगु बाय्
जिगु कर्म भूमि, जिगु जन्मभूमि नेपाः ।
खयाँ.....खयाँ.....गुलिजक ख्वय्गु ।
जिगु धर्म, जिगु संस्कृति, नखः चखः लुमकाः ।

अय्जुयाः थ्व नुगःयातः विन्तियाय् धुन ।
सन्सारं मखंगु थ्व नुगःलय् दुने
जितः व नेपाःमांया लुमन्ति तंकाःव्यू धकाः ।
विन्ति फ्वनेधून थ्व निगः नय्न् सागरयातः ।
जिगु निफुति ख्ववि न्हंकाःव्यू धकाः ।

आःला मां लुमन्ति नं वइमखुत जुइ...
आःला बाः ख्वय् नं मालिमखुत जुइ...
लुमन्ति अथें अथें तुं तनेधुंकल ।
ख्ववि नं ववं ववं अथेंतुं न्हंनेधुंकल ।

थुङ्गन नखोज हामीलाई चल्ला सम्भ्री

थुङ्गन नखोज काला चिल र गीद्धहरु...
अशक्त देशको चल्लाहरु सम्भ्री...
हामी त भर्खर बैसमा टेक्दैछौं..
तिम्रो विरुद्ध हजारौं माउहरु जन्माई दिउँला!!

ढुक्न नखोज शान्त गगनमा फन्को मादैं
निर्वलियो, असहाय र असक्त नेपाली ठानि
नेपालीको स्नेह र मायाँका आवाजहरुबाट
लाखौं साहासी योद्धाहरु जन्माई दिउँला!!

घुसाँउन नखोज नेपालमा, विस्तारवादी चालहरु
यो देशका नागरीकलाई अबुझ र अज्ञानी ठानि
धोतीलाउँने काले कौवाका निच जालोहरु विरुद्ध
हजारौं संवेदनशील विद्वानहरु जन्माईदिउँला!!

सुँघन नखोज धूर्त षड्यन्त्रकारी पापीहरु
आन्तरीक दन्द्वबाट पिल्सिएका घाउहरुमा
मलमको सट्टा, हतियार दिने साम्राज्यवादीहरु
क्रान्तिका ज्वालाहरुले जलाई दिउँला!!

कुल्चन नखोज मेरो देशको छातिमा
अति सोझा सहनशील नेपालीहरु ठानि
परेड खेलाउने, ती पाईला पाईलाहरुमा
लाखौं बारुदे सुरुङ्गहरु विच्छ्याईदिउँला!!

आँखा गाड्न नखोज मेरो देशको माटोहरुमा
पहराहरुको शक्तिविहिन र अशक्त ठानि
यहाँ शत्रु विरुद्ध लड्ने लाखौं सपुतहरुका
शक्ति र साहासी एकताहरु बल्भाईदिउँला!!

त्यसैले हे..! साम्राज्यवादी, विस्तारवादी हो!
हाम्रो आन्तरीक मामिलामा हस्तक्षप नगर..
नत्र पूँजीवादी शोषक र सामन्ति विरुद्ध लड्न
लाखौं वीर गोर्खाली योद्धाहरु जन्माई दिउँला!!

प्रतिक्षा गर प्रिय

गलतिको आभाष गरेको थिएन् ।
तिरस्कारको ज्वालामा जल्नु पर्न्यो ।

प्रेम र मायाको आभाष गरेको थिएँ ।
घृणा र तिरस्कार सहनु पर्न्यो ।

सक्छौ भने माफ गर अन्जान सम्भेर ।
हैन् भने सजायँ देऊ अपराधी बनाएर ।

तर !

वास्तविक जीवन बुझ्न चाहन्छौ भने
सुख र दुःख सहने गर ।
मुस्कानको रेखा खोज्छौ भने
आँशु सहेर प्रतिक्षा गर ।

स्वतन्त्रता चाहने नेपालीहरु

सलबलाउँछन् यि मनका उमंग र लहरहरु
भविष्यका सपनाहरुलाई फलाउँन फुलाउँन
तन्किन्छन् आत्माका यि हाँगा विगांहरु
सुनौलो जीवनको खुसीयालि जिन्दगी जिउँन ।

लम्कन खोज्छन् यि बेसाहरा पाईलाहरु
दोबाटोहरु काट्दै नयाँ गोरेटो चुम्न
घन्किन्छन् ती दुखीत बेसाहरा आवाजहरु
गाउँ समाजमा शान्ति सुरक्षा पाउँन

तर छैन यहाँ ठाउँ मनका रहरहरु फुलाउने
सकेका छैनन् भविष्यका सपनाहरु साकार पार्ने
पलाउँन नै नपाईकन चुडाउँने यो समाजमा
पाउने छैनन् नेपालीले नौलो जीन्दगी जिउँन ।

पाईलै पिच्छे काँडा विछ्याएका दोबाटोहरु
नाग्न सकिरहेका छैनन् नेपाली पाईलाहरुले
आँखामा कालो पट्टी बाँधि, बसिरहेका ठालुहरुले
देखिरहेका छैनन् परिवर्तनशील नेपालीहरुलाई

मुखमा बुझो हाल्दै सुनिरहेका छैनन् कानेहरुले
नेपाली जनताका पीडीत आवाज र चिच्याहतलाई
शान्तिको लागि गरिएको क्रान्तिलाई दमन गर्ने
यी पूँजीवादी गरीबमारा भ्रताचारी सत्ताधारीहरु
बोल्दैछन् भुठो आश्वासनमा शान्ति कामना गर्दै ।

समाजको आवश्यकता र परिव्रतन नचाहने निरंकुशेहरु
दिलाउँने छैनन् नौला पालुवाहरुलाई पलाउँन फलाउँन
दिलाउँने छैनन् नौला आगमनलाई चम्काउन उदाउँन
दिलाईने छैनन् नेपाल र नेपालीहरुलाई फलाउँन फुलाउँन

“JUMPING FISHES WITHOUT WATER”

*I founded many fish are crying in the water.
Some were suffering without water at shore.
Some were dead in the water and side.
Some were gathering and making strike.
And others were revolting for peace and live.*

*I don't know why the water was swallowing?
Eager to find the cause of that situation
I asked the fishes how water had gone down?
The answer was lack of laws and peace.
I was surprised that fish also want peace!*

*I tried to find the leader of fish in the pond
And founded the leaders were happy.
I looked around the environment of pound.
Leaders were having all facilities everywhere
They weren't afraid with death and war.
They were relaxing with death of fishes.
They were singing with the music of screaming.
They were celebrating happily
With the dying fish without water.
Yes! It's the current situation of Nepal.*

*saw flaws in Country laws and leadership.
They didn't care about the pound and others
They were only saving their chair and post.
I watched the pound sadly & mysteriously
Some fishes were dying by lambus and Boom.
Due to the saving their inhabitant & pound.
Some groupings were revolting and having war.
For the change law, constitution and leadership.
Some were fighting for the chair and state too.*

*I founded out the causes of problems in the pond.
Yes! There weren't any law and peace any where.
Anybody can do anything as they wish!!
Somebody can kill to another easily!
By using weapons as Gun, Boom & Greenat.
It's really bad for this pound and country.
The leaders of pound should talk for peace.
Different fishes should augury for peace talk.
Which can helps to bring peace in pond?
This can help to bring peace in Nepal as a pond.*

WAR & HUMILIATION

We are Human beings,
Not like an animal.
We must make Creation
Better For New Generation.
We Need Best Education.
Not Towards Collision & Migration.
In The World, Peace Won't Come
From missiles, Guns & Bombs.
We Must Preserve Human Beings.
Not Under missiles & Bombs Ring.
War always Brings Eco. Crisis.
Please Understand Sir, Bro & My Sis.
We Need Neighbors Country
Like A Couple Eye.
We should live with no Unrest & Lie.
Humiliation & War Will Be Blast
With Peace & God At Last.
Leave the War & Degradation
Peace Will Be Nomination.
So, We All Want Peace,
That A Sweet Kiss.

Thank you,

(2003, February-written on America and Iraq war time)
Saudi

नौलो आगमन

वसन्त ऋतु पनि हैन् आज किन हो किन?
गाउँ बेसीका मुहारहरुमा हँसलो देख्छु।

हिजो अस्ति नदेखेको कोईली चरी पनि
आज विहान देखि रमाई-रमाई गाईरहेको देख्छु।
नाचिरहेको छ भमराहरु फूलमा डूलिडूलिकन।
बास्ना छदै मुस्कुराईरहेका छन् फूलहरु पनि।

हिजोसम्म रगतका भेलहरु बग्ने खोलानाला।
आज कलकल आवाजमा निश्चल बगिरहेको छ।
बम-वारुड र अश्रुग्याँसले भयभित र त्रसित हावाहरु
भरनाको छमछम तालमा रुखलाई नचाईरहेकोछ।

विस्वास नै गर्न गाह्रो यो क्षण, अनि यी दृश्यहरु
कताबाट आए यी सम्पूर्ण उमङ्ग र लहरहरु
हिजोसम्म चिहानघारी भै लाग्थ्यो, ती बस्तिहरु
गाउँ, सदरमुकाम, बेसी, वनपाखा पर्वत र शहरहरु

आज देशमा छाएको शान्तिको नौलो आगमनमा
माया बाडुदै हातमा हात मिलाई, काँधमा काँध जोडि
देशका सम्पूर्ण मानव, जीव, जीवाणु, पशु पन्छीहरु
होलि पुर्णमामा इन्द्रेणीभै विभिन्न रंगले रंगीएर
वस्ति वस्तिहरुमा सिन्दुरजात्रा मनाईरहेको देख्छु।
ओहो! खुशी लाग्यो देशमा शान्तिको आगमन भएछ।

हिजो सम्म बाटैभरी देखिने पुलिस सैनीकहरु पनि
आज विभिन्न पञ्चेबाजा र नर्सिङ्गका ध्वनीहरुमा
बाटै भरी लामलागेर खुशियालीको परेड खेतिरहंदा
हत्या आतंकबाट पिल्सीएर अतालिका आत्माहरु

अरुको तलुवा चाट्ने बानी परिसकेका भौरेतेहरुलाई
दिईने छैनन् देशभक्त नेपालीहरुले यो धर्तिमा तिकन
एकताको शान्ति र स्वतन्त्रता चाहने नेपालीहरुको आशा
सक्ने छैनन् छेकन, कालोवादले नौलो शान्ति आगमनलाई।

ज्वाला

ज्वाला हुं म आगोको ज्वाला
अध्याँरो कालरात्रीलाई चम्काईदिन सक्छु।
सहनशीलताबाट उब्जेका क्रोधहरुले
अतिक्रमनवादीहरुलाई जलाईदिन सक्छु म।

ज्वाला हुं म आगोको ज्वाला
हजारौं साहसीहरु उब्जाईदिन सक्छु।
शान्तिको लागि उब्जेको क्रान्तिले
सयौं सालको शासन ढलाईदिन सक्छु म।

ज्वाला हुं म आगोको ज्वाला
शत्रुको लागि धर्तिमा बलिदिन सक्छु।
मातृभूमि विरुद्ध चाल्ने पाईलाहरुलाई
ध्वस्त हुनेगरि जलाईदिन सक्छु म।

ज्वाला हुं म आगोको ज्वाला
सम्वेदनशील नेपालीहरुलाई जन्माउँन सक्छु।
नेपाल विरुद्ध चालिने विस्तारवादी चालालाई
प्रतिरोधको आगो बनी खरानी बनाईदिन सक्छु म।

ज्वाला हुं म आगोको ज्वाला
करोडौं दियोहरु जलाई दिन सक्छु।
देशमा शान्तिको शु-व्यवस्था ल्याउँन
प्रत्येक नेपालीको आवाज बनि बल्किदिन सक्छु म।

बनाऔं शान्ति क्षेत्र नेपाल

गौतम बुद्ध जन्मेको देशमा
शान्तिको निमित्त विदेशीहरु संग
हात फैलाई भिख मागिरहेको देख्दा ।
आज नेपालआमा लाजले भुकिरहेको छ ।

विश्वमा स्वाभिमानी भनेर चिनिने देश
आज राष्ट्रघाटि, भ्रस्ताचारी आतंकले गर्दा
विश्वको सीर सगरमाथा पनि आज
लाजले लड्दैर भुक्नु परिरहेको छ ।

वीर खोरखालीका छोरा छोरीहरु
आज आफ्नै आमाको छातिमा
हिंसा प्रतिहिंसा मौलाएको देख्दा
नेपाल आमा बेसाहारा ले रोईरहेको छ ।

रंगी विरंगी फुलहरु फुले बगैचामा
बम बारुद र अश्रुग्याँसको दुषित हावाबाट
अमृत स्वरुप कलकल बग्ने खोलानालाहरु
बन्दुक र गोलीहरुको त्रासद आवाज सुनेर

जिन्दगीको संगीत दिने भरनाहरु बाट पनि आज
पीडीत र पिल्सएका चिच्याहतका आहत दिदा दिदै
रमाईलो गाउँ बस्तिहरु चिहानमा परिणत भएको देख्दा
नेपाल आमा लाजले घुम्तो ओडि छुपेर बसिरहेको छ ।

विउँभौ नेपालीहरु अहिले भए पनि विउँभौ
विश्व शान्तिको आवाज प्रत्येक आत्माले सुनौ ।
हत्या आतंक हिंसा र प्रति हिंसा त्याग्न सिकाऔ ।
ढिलै भएपनि नेपाल पुन शान्ति नेपाल बनाऔं ।

किन विदेश छिर्ने?

खाडीका कामदार भनि हामीलाई हेप्ने?
हामीले गर्दा नै देशमा सम्पती भर्ने ।
त्यहि सम्पती पाउँन हजारौं जनता मर्ने ।
त्यहि पैसा कमाउँने गरीबहरु विदेश भर्ने ।

विदेश गए डर-त्रास समस्या तर्ने ।
गाउँमा बसे आज या भोलि मर्ने ।
बसेमा माओले छिन् छिनमा हर्ने ।
नगाएमा सैनीकको जम्का भेटमा मर्ने ।

न कानून छ देशमा, जनतालाई हेर्ने?
मात्र देशको नाउँमा पेट मात्रै भर्ने ।
आवाज उठाए माओवादी नाउँमा मर्ने
सहयोग मागे न पुलिस सैनीकले मान्ने!

विदेश बस्दापनि परिवारको सम्भनाले बेर्ने
छोराको अनुपस्थितिमा गाउँ बेसि रुने
बालि उब्जाउँन नपाई खेतका गराहरु रुने
सम्भना र रोदन बोकि कसरी विदेश छिर्ने?

छिर्नलाई पनि दलालले पाईलै पैसा पिर्ने
पैसाको खोजिमा कति गाउँ घर फिर्ने?
फिर्दा फिर्दै इज्जत र ईमान त्यसै गिर्ने ।
विदेशीन नपाए मुटु चरक्क चिर्ने ।

विदेश हैन बरु अब कुतो कोदालो भिर्ने ।
अन्न उत्पादनको लागि जग्गाजमिन चिर्ने ।
छोराको नाउँमा जन्मभूमिमा ऋण तिर्ने ।
स्वभिमानी नेपाली किन विदेश गिर्ने?

देशमा उडाएको नौलो विहानीको आगमनमा
स्वाभिमानी नेपाली भई नाचेर रमाईरहेको देख्दा ।
लाग्यो मेरा देशका प्रत्येक जनता र पाकृतिहरुमा
मृत्यूको प्रतिविम्बले पछ्याउँन छाडित्यागिसके भई लाग्यो ।

हेर है नेपाली दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरु हो ।
यहि नेपालीहरुको आवश्यकता र महत्वलाई बुझौं
हत्या आतंक मचाउँने बम, बारुद र प्रतिगमन हैन्
नेपालीलाई शान्ति दिलाउँने नौलो आगमन रोभौ ।

जसबाट नेपाली सधै यसरी हाँसिरहुन नाचिरहुन ।
जसबाट कोईली सधै गाईरहुन फूलहरु फूलिरहुन ।
विश्व, गाउँ, शहरका बाटो भरी शान्तिको ध्वनी छरेर
मातृभूमि नेपाल सधै फलिरहुन नेपाली सधै मुस्कुराईरहुन ।

समाप्त